

## ROZHODNUTIE KOMISIE

z 28. mája 2009,

ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/769/EHS, pokiaľ ide o obmedzenia uvádzania na trh a používania organociničitých zlúčenín, s cieľom prispôsobiť jej prílohu I technickému pokroku

[oznámené pod číslom K(2009) 4084]

(Text s významom pre EHP)

(2009/425/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 76/769/EHS z 27. júla 1976 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na obmedzenia uvádzania na trh a používania niektorých nebezpečných látok a prípravkov<sup>(1)</sup>, a najmä na jej článok 2a,

keďže:

- (1) Trisubstituované organociničité zlúčeniny sa v minulosti vo veľkom rozsahu používali v protihnilobných náteroch lodí. Zistilo sa však, že takéto nátery predstavujú riziko pre vodné organizmy v dôsledku účinkov narušajúcich endokrinný systém. Použitie organociničitých zlúčenín, známych aj ako zlúčeniny organocínú, v protihnilobných náteroch sa preto obmedzilo v smernici 76/769/EHS a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 782/2003 zo 14. apríla 2003 o zákaze organociničitých zlúčenín na lodiach<sup>(2)</sup>. Okrem toho sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES zo 16. februára 1998 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh<sup>(3)</sup> trisubstituované organociničité zlúčeniny ďalej nesmú používať ako biocídy. Výrobky ošetrené takýmito biocídmi sa však môžu naďalej dovážať do Spoločenstva.
- (2) Disubstituované organociničité zlúčeniny vrátane najmä dibutylciničitých zlúčenín (DBT) a dioktylciničitých zlúčenín (DOT) sa vo veľkom rozsahu používajú v spotrebiteľských výrobkoch, kde pôsobia buď ako stabilizátor, alebo ako katalyzátor.
- (3) Zistilo sa, že používanie organociničitých zlúčenín v spotrebiteľských výrobkoch predstavuje riziko pre ľudské zdravie, najmä pre deti. V posúdení rizika<sup>(4)</sup> sa

identifikovali osobitné riziká pre zdravie detí a dospelých spôsobené rôznymi spotrebiteľskými výrobkami a Vedecký výbor Komisie pre zdravotné a environmentálne riziká (SCHER) ich potvrdil vo svojom stanovisku z 30. novembra 2006<sup>(5)</sup>.

- (4) Hoci disubstituované a trisubstituované organociničité zlúčeniny majú rovnaký nepriaznivý účinok na zdravie, najmä imunotoxicitu prostredníctvom štítnej žľazy, a pôsobia kumulatívne, účinok trisubstituovaných zlúčenín (ako je TBT a TPT) je silnejší ako v prípade disubstituovaných zlúčenín (DOT a DBT). Okrem toho trisubstituované organociničité zlúčeniny emitované z výrobkov na spotrebiteľské alebo profesionálne použitie by mohli mať nepriaznivé účinky na životné prostredie – najmä na vodné živočíchy. V prípade výrobkov obsahujúcich trisubstituované organociničité zlúčeniny by sa preto mali uložiť prísnejšie obmedzenia.
- (5) Určité dibutylciničité zlúčeniny (DBT) (dibutylstaniumdichlorid, CAS: 683-18-1 a dihydroboritan dybutylciničitý, CAS: 75113-37-0) sa čoskoro klasifikujú v rámci smernice Rady 67/548/EHS<sup>(6)</sup> ako látky toxické na reprodukciu, kategória 2, a následne sa zakáže predaj týchto látok a zmesí obsahujúcich uvedené látky spotrebiteľom<sup>(7)</sup>. V prípade výrobkov obsahujúcich dibutylciničité zlúčeniny (DBT) by sa preto mali uložiť prísnejšie obmedzenia, pričom sa umožní ich ďalšie používanie počas dodatočného obdobia iba v prípade, keď nie sú dostupné iné vhodné alternatívy, ako sú katalyzátory pre RTV-1 a RTV-2 tesniace materiály, farby a nátery alebo PVC stabilizátory v určitých produktoch (napríklad natierané textílie, PVC profily), aby sa umožnil vývoj vhodných alternatív, alebo v prípade, že sa na dotknuté výrobky už vzťahujú iné špecifickejšie právne predpisy.
- (6) Expozícia účinkom dioktylciničitých zlúčenín (DOT) je najväčšia v prípade určitých spotrebiteľských výrobkov, ako sú textílie s potlačou, rukavice, obuv, tapety a koberce, dámske hygienické výrobky, plienky a dvojzložkové silikónové formy.
- (7) Napriek tomu, že v prípade väčšiny použití, ktoré sa majú obmedziť, existujú alternatívy, určití výrobcovia výrobkov obsahujúcich DOT a DBT budú potrebovať čas na prispôbenie, a preto by sa pre tieto aplikácie malo stanoviť vhodné prechodné obdobie.

<sup>(1)</sup> Ú. v. ES L 262, 27.9.1976, s. 201.

<sup>(2)</sup> Ú. v. EÚ L 115, 9.5.2003, s. 1.

<sup>(3)</sup> Ú. v. ES L 123, 24.4.1998, s. 1.

<sup>(4)</sup> Risk assessment studies on targeted consumer applications of certain organotin compounds. Štúdia RPA dokončená v septembri 2005. [http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies\\_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies_en.htm)

<sup>(5)</sup> [http://ec.europa.eu/health/ph\\_risk/committees/04\\_scher/scher\\_opinions\\_en.htm](http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/scher_opinions_en.htm)

<sup>(6)</sup> Ú. v. ES 196, 16.8.1967, s. 1.

<sup>(7)</sup> V súlade s položkami 29, 30 a 31 smernice 76/769/EHS.

- (8) Smernica 76/769/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (9) Toto rozhodnutie nemá vplyv na právne predpisy Spoločenstva, ktorými sa stanovujú minimálne požiadavky na ochranu pracovníkov, ako je napríklad smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci <sup>(1)</sup> a samostatné smernice, ktoré z nej vychádzajú, najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci (šiesta samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice Rady 89/391/EHS) (kodifikované znenie) <sup>(2)</sup> a smernica Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci (štrnásť samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) <sup>(3)</sup>.
- (10) Opatrenia stanovené v tejto smernici sú v súlade so stanoviskom Výboru pre prispôbovanie smerníc tech-

nickému pokroku pri odstraňovaní technických prekážok obchodu s nebezpečnými látkami a prípravkami,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

#### Článok 1

Príloha I k smernici 76/769/EHS sa mení a dopĺňa v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

#### Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 28. mája 2009

Za Komisiu

Günter VERHEUGEN

podpredseda

<sup>(1)</sup> Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1.

<sup>(2)</sup> Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 50.

<sup>(3)</sup> Ú. v. ES L 131, 5.5.1998, s. 11.

## PRÍLOHA

V položke 21 „Organociničité zlúčeniny“ prílohy I k smernici 76/769/EHS sa dopĺňajú tieto odseky:

„4. Trisubstituované organociničité zlúčeniny

- a) Trisubstituované organociničité zlúčeniny, ako sú tributylciničité zlúčeniny (TBT) a trifenylociničité zlúčeniny (TPT), sa po 1. júli 2010 nesmú používať vo výrobkoch, v ktorých je ich koncentrácia alebo koncentrácia ich časti väčšia ako ekvivalent 0,1 % hmotnostného cínu.
- b) Výrobky, ktoré nie sú v súlade s článkom 4 písm. a), sa nesmú uviesť na trh po 1. júli 2010 okrem výrobkov, ktoré sa už v Spoločenstve používali pred týmto dátumom.

5. Dibutylciničité zlúčeniny (DBT)

- a) Dibutylciničité zlúčeniny (DBT) sa nesmú používať po 1. januári 2012 v zmesiach a výrobkoch dodávaných pre širokú verejnosť, ak je koncentrácia v zmesi alebo vo výrobku, alebo v jeho časti väčšia ako ekvivalent 0,1 % hmotnostného cínu.
- b) Výrobky a zmesi, ktoré nie sú v súlade s článkom 5 písm. a), sa nesmú uviesť na trh po 1. júli 2012 okrem výrobkov, ktoré sa už v Spoločenstve používali pred týmto dátumom.
- c) Odchylné od uvedeného sa odsek 5 písm. a) a b) neuplatňuje do 1. januára 2015 na tieto výrobky a zmesi dodávané pre širokú verejnosť:
  - jednozložkové a dvojzložkové tesniace materiály vulkanizované pri izbovej teplote (tesniace materiály RTV-1 a RTV-2) a lepidlá,
  - farby a nátery obsahujúce dibutylciničité zlúčeniny (DBT) ako katalyzátory pri nanášaní na výrobky,
  - profily z mäkkého PVC, buď samy, alebo koextrudované s tvrdým PVC,
  - textílie natierané PVC obsahujúcim DBT zlúčeniny ako stabilizátory, ak sú určené na vonkajšie použitie,
  - vonkajšie odkvapové rúry, žľaby a spojovacie časti, ako aj krycí materiál na strechy a fasády.
- d) Odchylné od uvedeného sa odsek 5 písm. a) a b) neuplatňuje na materiály a výrobky, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 z 27. októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami (\*).

6. Dioktylciničité zlúčeniny (DOT)

- a) Dioktylciničité zlúčeniny (DOT) sa nesmú používať po 1. januári 2012 v týchto výrobkoch dodávaných širokej verejnosti alebo určených na použitie širokou verejnosťou, ak je koncentrácia vo výrobku alebo v jeho časti väčšia ako ekvivalent 0,1 % hmotnostného cínu:
  - textilné výrobky určené na styk s pokožkou,
  - rukavice,
  - obuv alebo časť obuvi určená na styk s pokožkou,
  - nástenné a podlahové krytiny,
  - prípravky na starostlivosť o deti,
  - dámske hygienické výrobky,
  - plienky,
  - lisovacie súpravy pre dvojzložkovú vulkanizáciu pri izbovej teplote (lisovacie súpravy RTV-2).
- b) Výrobky, ktoré nie sú v súlade s článkom 6 písm. a), sa nesmú uviesť na trh po 1. januári 2012 okrem výrobkov, ktoré sa už v Spoločenstve používali pred týmto dátumom.

(\*) Ú. v. EÚ L 338, 13.11.2004, s. 4.“